

Ese de doue ori in septembra
Joi-a si Domineca.

Pretiul pentru Austri'a
pre anu intregu . . . 10 fl. v. a.
" jumetate de anu . . . 5 fl. v. a.
" trei lune . . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romani'a si Strainetate
pre anu intregu . . . 14 fl. v. a.
" jumetate . . . . 7 fl. v. a.
" trei lune . . . . 3 fl. 50 cr.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

REVISTA POLITICA.

Pest'a, 19. faur., 3. mart. 1866.

Asta-di dupa 12 ore s'au cetetu rescriptul imperatescu in ambele case a le tieriei. Cas'a deputatilor ascultara cetrea siediendu. Cuprinsul rescriptului au facutu impresiune neplacuta; la unele puncte o mare parte d'intre deputati manifestara nemultumirea prin semne invederate, unii si murmurau d'in candu in candu. Rescriptul e unu respunsu negativ la adres'a era cam negativa. Suveranul dechiară că nu poate incuiintia legile d'in 1848 mai nainte de revediune, insira anume toti artici cari neci odata nu-i va recunoscere, neci sanctiună, intre acesti-a articolul despre poterea Palatinale prejudecatoare poterii regali si legea carea prescrie a nu se pot desfintia dîta mai nainte de a fi votata bugetulu, etc. Ministeriul, restituirea municipioru remanu lucruri suspinse, pana la deslegarea cestiunii afacerilor comuni, de la cari se conditiunedia si regularea reporturilor Croatiei catra Ungari'a. M. Sa dechiară că nu voiesce ca tier'a se treca d'intru unu provisoriu intr'altul, ceea ce intru adeveru s'ar intempla daca s'ar restitu municipiele mai nainte de impaciuirea definitiva.

Legea electorale inca se pomenesce ca defectuosa. Maj. Sa se blicura că representantia tieriei descoperă vointia de a multumii nationalitatile osebite. In urma recomenda cu intenție elaborarea proiectului relativ la afacerile comuni. s. a. Atât'a asta data, in nr. viitoru vomu impartesel rescriptul insu-si.

A fara de cele ce impartesim asta-di intru scrisoarea originale d'in Bucuresci si actele publice d'in "Monitoriulu" resumem amenuntele relative la intemplantimile d'in Romani'a in urmatorele:

Cu tote că revolutiunea romana are caracterul militare, tote partitele se paru a fi fostu invioite pentru destituirea Principeului, tote sunt reprezentante si in Locutienintia ce guvernădieră si in cabinetulu ce au formatu acăstă indata ce luă in mana poterea. Se dice că Principele Cuza dupa ce au semnatu actulu abdicării sale, au cerutu a se potă departa in tiere straine si se publica, sub numele său, o dechiaratiune prin care, nu numai că se alipesce de nou'a ordene a lucrurilor, ci dechiară totodata tradatori de patria pre cei ce nu ar urmă exemplul său. De e adeverata noutatea acăstă, atunci nimene nu potă avea cuventu a trage la indoela patriotismului lui, care straluce in tota splendoria sa chiaru si dupa detronarea-i silnică.

Scirile mai prospete sosite d'in Bucuresci in privintia noilor candidati (dupa ce s'a facutu cunoscuta resolutiunea contelui d'in Flandri'a, cu numele de unu cotu de lungu) nu sunt prea imbucurătoare, căce numele principelui bavaresu Otone si alu ducelui de Leuchtenberg (d'in mama muscana si tata francesu) nu potu fi populari la Romani. Pote fi că fratii nostri de preste Carpati s'ar familiarisă cu principalele muscanescu, daca acestu-a ar aduce ca diestre partea cea mare a Besarabiei remasa in poterea Muscanului. Aceste tote sunt inse conjecture prè tempurie, de ora ce intrebarea primare e că remane Romani'a si pre viitoru sub suzeranitatea Portei otomane, său ba? Principi d'in case domnitore numai sub acesta condiție voru primi tronul Romaniei, si in acestu casu, formandu-se potă si regatu d'in Principe, mires'a cea frumosa si avuta va avea multi petitori chiaru si d'in cele mai alese sfamilie domnitorie a le Europei.

Cestiunea sucesiunii la tronul Romaniei, daca se va schimbă reportulu ei catra Porta, are să vina innaintea unui foru european, si atunci acestu-a va nesu a impune Romanilor pre unu principe de care potă ei neci nu visidia acum. Traganandu-se deslegarea acestei cestiuni va fi unu semnu că poterile mai cu influența au pre cineva in resvera. Noi ne inumetăm a face o conjectura pre socotela no-

stra, care nu e cu totulu neposibile, si anume că nepotendu-se realiză vointia imperatului Napoleon, de a intemeia imperiul mesicanu, — mai vertosu de se va opune mortisius guvernului uniunii americane, — atunci va starul d'impreuna cu alte poteri mai de aproape interesate si potă fi chiaru cu invoiearea fratilor nostri de preste carpati, a oferă lui Maximilianu tronul Romaniei. Unu Principe atât de luminat si iubitoriu de libertate ar fi unu cascigă adeveratu pentru Romani'a si pentru nedependentia ei care prin acestu faptu ar esă de sub suzeranitatea Turciei. Tureculu dupa putenia cocosiare s'ar invol insu-si, căce lui dealtmintrea inca acestu dreptu de suzeranu nu-i folosesce mai multu decătu potcov'a pre calulu celu mortu. — In tota intemplarea e unu lucru neplacutu pentru Romani indata ce poterile se măstecă in afacerile loru, dar daca d'in acăstă va resultă nedependentia, consolidarea tronului si pastrarea libertătilor tieriei, fratii nostri nu se voru indoia unu minutu a prendre ocașunea bine venita de a scăpa de suzeranul si de cei multi tutori cari asta-di se imbuldiesc a-i ocroti.

Diet'a Ungariei.

Siedint'a publ. a casei repr. d'in 1. mart.

Presied. ordinariu. Protocolul lu-duce V. Tóth pe vorbitori i-insemna L. Ráday.

Dupa autenticarea prot. siedintiei trecute se cestă propunerea lui Deák pusa la ordinea diley. (vedi rev. pol. d'in nru tr.)

Acesta motiune se primește unanim cu acea adugere a lui Klauzál ca in locu de 50. de membri să se alegă 52. Votisarea se va face sambata.

Pres. areta credintialulu lui Ioane Gál d'in Transilvania.

Si-au mai ascernutu inca credent. G. Hertelendy si Lud. Békassy.

Apoi se verificara ablegatii de Alba-Julia Kemény si Dánffy precum si L. Sebestyén inchidiendu-se siedint'a in ante de 11 ore.

Taverniculu predede Maiest. Sale adres'a casei magnatiloru pre langa urmatorile cuvinte:

Inaltiate imperate si rege!

Pré gratiose Domne!

D'in incredintarea magnatiloru Ungariei suntem norocosi a predă M. Tale imp. reg. cu supunere omagiale adres'a casei magnatiloru, rogandu pre M. T. cu adanca reverinta, să Te induri pré gratiose a o primă ca o expresiune fidela si sincera a credintei neclatite ce magnatii pastreaza inaltei persone a M. Tale si casei domitorie, si a sentiminteloru nostre patriotice impreunate cu acăstă.

Maiestatea Sa respusne:

"Vederile si dorintele magnatiloru tieriei desfasurate in acesta, adresa le voiu supune la o cumpenire seriosa si voiu incunoscintia cătă mai in graba determinatiunile Mele prin rescriptul Meu reg. indreptat cātra dīeta.

In credint'a pusa in simtiemintele dvostre ereditate de la strabunii dv. asteptu, că membrii casei de susu conformu chiamarei loru traditinali voru urmă cu credintia dīreptiunea aretata in cuventulu Meu de tronu, dovedindu cumpetu inteleptu pentru realizarea parintesciloru Mele intentiuni.

Io am inceputu impaciunea pe base de dreptu in comunu cunoscuta cu intentiune sinceră dar' totodata cu determinatiune tare in astfelui de dīreptiune, de la care fără de vătemarea detorintelor Mele de domitoriu si fără de periclitarea condițiilor de viciu a le imperiului Meu nu Me potu departa.

Am deschis terenul pentru schimbarea libera a ideelor si unu d'intre cele mai fierinti dorintie a le Mele a fostu, ca autonomia

Prenumeratiunea se face la Tipografia Trattner-Carolina in strat'a domnesca Nr. 2 era corespondintie la Redactiunea diurnalului Strat'a "Scol'a Reale" Nr. 6, unde sunt a se adresă tote scrisorile ce priuvesc administratiunea, speditiunea, etc. Scrisori nefrancate si corespondintie anonime nu se primește. Scriptele nepublicate se voru arde.

Pentru insertiunea publicatiunilor au a se responde 10. cruceri de linia. — Pretiul timbrului imp. reg. a 80 cr. pentru una publicare, e a se tramite deodată in insertiunea, altintre nu se primește. Una nru singurătecu costă 10 cr. v. a.

gubernarei interne a iubitei Mele Ungarie să se consolideze asi, cătu desvoltandu-se ea in sfera propria educandu binecuvantare, totodata prebasea unitătiei de interes, poftita de poterea relatiunilor, să devina si unu faptu potericu pentru bunastarea si marimea imperiului Meu.

Vreu a crede, că magnatii tieriei voru sprijini acesta staruintia a Mea cu promptitudine patriotică. Impartesiti aceste cu tramejetorii dv. incredintiandu-i despre gratia Mea regesca."

Pre'naltulu rescriptu reg.

ca respunsu la adres'a dietei Croaciei d'in 12 faur. 1866.

Noi Franciscu Iosifu I. etc. etc.

Iubiti, credintiosi etc. etc.

Tramitindu-ve prégratios'a nostra salutare regesca, am intielesu cu multiamire d'in adres'a vostra de la 12 l. c. préumilitu sustinuta prin deputatiunea vostra, că voi parasindu starea negativa a anului 1861, recunosceti in principiu tractarea comune a afacerilor comuni ale imperiului, pretinsa de pusetiunea de potere mare a imperiului, precum s'a expresu acăstă in diplom'a nostra d'in 20 opt. 1861. ca principiu fundamental.

Dechiarandu-ve voi cu totulu gata de a colcura la deslegarea cestiunilor de dreptulu publ. in unu modu, care să asigure pusetiunea de potere a imperiului, si eugetandu voi că acăstă o veti potă face mai cu scopu in legatura cu regatul Ungari'a, ca deliberarea acestei cestiuni intetitorie să nu se amane mai indelungatul pentru indoile formarie: Ve provoca cămu cu tota caldură, ca luandu in consideratiune preventirea ce a aretat o ambele case ale dietei Ungariei, să pasiti indata la alăgera unei deputatiuni, carea cu o deputatiune a dietei Ungariei ce se tiene acum in Pest'a, să se consultez atât despre relatiunea imprumutata de dreptulu publ. cătu si despre relatiunea catra imperiu, standu-ve in viața libera, ca pelanga pastrarea autonomiei voastre indreptatate si pre langa rezervarea invoiei dietei voastre proprii, să ve cascigati garantie de ajunsu pentru sustinerea intereselor voastre nationali.

In modulu acestă va succede mai curundu a aduce la cale o diploma inaugurate, care să cuprinda relatiunea de dreptulu publ. a tierelor de sub coronă stului Stefanu, si apasă la actul de incoronare ce d'impreuna cu voi lu-dorim si NOI cu caldura.

Ce se atinge de préumilit'a vostra rogare despre impreunarea Dalmatiei cu Croati'a si Slavonia, ne sentim de nou motivati, a ve areta, că noi din cauza multelor cestiuni, cuprinse in rescriptul nostru reg. d'in 8. nov. 1861, ce au a se deslegă, tie-nendu-ne strinsu de declaratiunea nostra data in rescript. nostru reg. de la 2 nov. a anului trecutu, trebue să refusăm cu resolutiune: a Ne demite la o deslucre ulteriore a acestei cestiuni, in ante de statoriua relatiunei de dreptulu publicu a Croaciei si Ungariei de o parte si catra Monarcia de alta parte.

Precătu de promptu amu recunoscetu si recunoscemu, că teritoriul presintate alu frontieri milit. croato-slavone, formedia o parte intregitoria a acestor regate, pe atătu ne pare de reu, că trebuie să ve dechiarăm cu resolutiune, că considerintia poterei de aperare a intregei nostre Monarhie nu ne ierta a suspinde constitutiunea sustatoria a frontierei militari, prin impreunarea-i faptică cu tier'a mama sub o administratiune provinciale comune; pentru că considerandu sustinerea necondiționata de lipsa a poterei de aperare, instituirea de autoritati civili ar duce numai la colisiuni daunose pentru servitii si ordene.

Ne tienemu strinsu de acesta determinatiune cu atătu mai mare lenisire a conștiintiei nostre parinteschi, cu cătu suntemu convinsi că s'au facutu si se voru face atari ingrigiri si imbunetari, cari voru areta starea frontierei militari credintiosilor si bravilor ei fi, mai multu ca binecuvantare, decătu ca greutate.

Sperăm cu incredintare, că voi cu precēpere politica si cu credint'a de multu probata si alipire catra person'a. Nostra veti cuprinde ponderositatea momentului si a objectului, veti urmă parintescului nostru suatu binevoitoriu si veti starui numai dupa ce e cu potintia si dupa ce se poate ajunge in pracea.

Pentru ace'a ve provocâmu cu intetire, ca incungiu-randu tote consideratiunile laterali si tote pièdecele, spre a nu gramadî sacrificii si mai mari pe tier'a care si de al mintrea e destulu de ingreunata, sê pasiti fâra intardiare la mesurele, cari condițiunedia deslegarea cestiunilor de dreptul public de o potriva momen-tosa pentru tote poporele imperiului nostru, si ve re-manemu si de ici incolo aplecati cu gratia si indura-re Nostra reg.

Datu in Bud'a la diu'a 27 l. faurariu in anulu mantuirei o mii optu-sute siese dicei si siese, alu imparatirei nostre alu optuspredicel.

Franciscu Josifu m. p.

Emiliu bar. de Kussevici m. p.
La pre'nalt'a demandare a Maj. Sale
imp. reg. Apostolice.

Dr. Eduardu Jellacic de Buzim m. p.

Nu potemu trece cu vederea unu articolu ce aparù intr'unu diurnalul d'in Berlinu (Nordd. Allg. Ztg) care se socotesc a fi organulu lui Bismarcu. Fatia cu intemplantimetele d'in Romania, cari autoriu articolului amintit' le aduce in legatura cu cestiunea unguresca, se face urma-to'r' insinuatiune relativâ la Unguri:

"Ungari'a trebue sê aiba unu râdimu, care sê-i asecure diec' consintint'a si domnirea natiunii magiare. Acestu râdimu sunt provinciele neunguresci a le Austria si intru atâtua are Magiarul interesu vitala a conserva pana la unu punctu si intregetatea celei latte jumetâti a imperatiei. Inse de si au Magiarii cugetu curat' asecurandu a fi gata a apera imperatiea la riulu Padului (Po) seu la marginile nemtiesci, totu-si nu se pot face vreo deductiune neci la patriotismulu austriacu alu Magiarilor, neci la voi'a loru de a face ca partea nemtiesca a imperatiei sê se intaresca intru atâtua, ca in urma acésta sê pota domni a supra-le in Ungari'a. Magiarii sciu prea bine că Itali'a va fi pururea o rana pre trupulu statului austriacu si se ferescu bine a nu lasa ca acésta rana — d'in care ei trag' folose pentru nedependint'a loru, — sê se vin-dece cum-va; aceea inca sciu ei (Magiarii) că Austria nu pot face cuceriri in Germania si nu vedu neci unu folosu intru aceea, ca ei sê abata cu totulu de la acestu scopu politica cea nemtiesca a cabinetului de Vien'a. Intr' aceste inse nu cugeta ei neci la Austria neci la Germania numai la sine-si, silindu-se dupa potintia a trage folose d'in incurcaturele Austriae. Intru afacerile ce le are guvernulu de Vien'a in Germania si Itali'a jace securitatea pentru suprematia Magiarilor in partea transilvana si cea mai se-cura garantia, că Austria deslegandu-se cestiunea orientale nu va pot avea acea influintia, cu care sê fie in stare a pune capetu o data si pentru totu de auna crisei ce domnesce in Ungaria."

Că a cest'a s'ar imtemplà indata ce Austria ar' vre sê credia, că trebue sê-si esecute seriosu mis-stiunea sa politica si istorica la Dunarea de diosu, acésta o gâcesce instinctul politiciu alu magiarilor si pentru ace'a, ori ce impacatiune, la care se voru invol ei in totu casulu, va fi de a si è, căt' ea va face cu nepotintia intrebuintarea neconditiunata a poterilor in partea resaritena a imperiului, si dupa im-pregurâri va usiora provocarea unui conflictu nou. De-cumva tierele romane si slavice de a media-di, cari inainte de seculu se tienura de coron'a Ungariei, voru recadè la Austria, ce nice de cătu nu se tiene de imposibilitati, daca Austria, in favore a unoru scopuri mai practice, si va pune in cuiu passiunea pentru suprematia in Germania si pentru una influintare a relatiunilor u-italice; atunci cas'a representantilor u-din Pest'a va trebui in scurtu sê se de frumosielu dupa pêru. Pentru fiindu magiarii incinsi de unu cercu de natiuni, caror'a dualismulu li apare atât de nepreceptu căt' si de impiedecatoriu pentru desfasiurarea loru natiunale propria, atunci neci espectoratiunile sgomotose d'in diet'a Pestei nu mai ajuta; atunci vorbesce poterea faptelor, si natiunea magiara nu ar' fi cea d'antâia, care ar' fi silita a da acelei poteri tributulu seu."

Adres'a dietei unguresci

si calamitatîle romane politice.

Triste aveuglement, qui attestait non pas la perversité des moeurs, mais la perversité de l'esprit de parti, toujours proportionnée au défaut de lumières. — (Trista erbire, carea atestă nu per-versitatea moravurilor, ci perversitatea spirelului de partita totu de un'a pro-priu-natuit defecțului de lumina Thiers).

Contemplandu cursulu evineminteloru, cari se desvolta inaintea ochilor nostri, nu vedem nu o intorsitura favorable, prin carea noi romanii amu fi in presentu si in venitoriu mai

bine tractati; d'in contra urmârile funeste a le unui triumfu, de care magiarii suntu deplinu siguri că-lu voru ajunge, ne navalesce si ne calca in tota a sa furore, intocm'a precum face invingatoriulu celu ambitiosu, care intorcandu-se de la invingerea reportata, nimicesce totu sub rotele carului seu triumfal si immoldia totu ce se afla inaintea decurgerei sale invingatorie. Asie o patim si noi romanii, numai cu ace'a deschilinire frapanta, că pana candu invinsii romanului antîu se departa d'in cale-i, noi romanii, neconsidératii sistemului domnitoriu de acumu, stâmu in cale, si asie falangele magiare s'ocrotite de depositarii poterei execu-tive ne calca in pitiore, ne insulta! si pentru ce? pentru ace'a, că noi romanii si fâra voi'a magiarilor voimu a participa in politica, că noi romanii voimu a asistâ si a da totu con-cursulu nostru la invingerea politicei suprema-tisatorie magiare. Ore acesta manopera a romanilor fatia cu magiarii deve-niti la potere, nu e absurd si gresita. Daca magiarii se sentiescu destulu de poternici de a sustien form'a loru guvernamentale redî-cata la o valore, daca corpulu loru represen-tativu immultitu cu celu-a alu castelor privi-legiate d'in Transilvania se reputa aptu de a impune coronei constitutiunea d'in 1848, si de a se admite la rezolvarea problemelor gene-rali numai sub conditiune, decum-va coron'a va recunoisce resolutiunea magiara d'in 1848. in ceea ce d'ins'a contine de legitimu si de respectabilu pentru ei, daca corpulu adunatu in Pest'a e in stare a storce de la corona o divisiune egale a poterilor, adeca impartirea gu-vernului intre rege si camere, daca elu e de-stulu de intrepidu de a restabili monarcia constiutiunale magiara d'in 1848, adeca unu monarcu representatu prin ministri re-sponsabili inaintea camerelor, cari acorda seu refusa incrédere a ministrilor, si i silesce a guvernă in diu'a mare a unei publicitati quotidiene; daca magiarii sub scutulu garantie-loru asie de solide potu restaura imperiul pro-vincielor tienotorie de coron'a sft. Stefanu, fâra de concursulu constitutiunale alu natiunei ro-mane, fâra de a se milostiv de a luă in con-sideratiune si pe faptorulu celu vitalu si plinu de potere alu natiunei romane, fâra de a re-siedia pe natiunea romana in drepturile ei cele mai sacre, fâra de a-i asicură esistint'a ei na-tiunale si valoarea limbei sale, prin impartesirea egală in camera si guvernă; daca magiarii inca nu au devenit la cunoscinta, că spre recastigarea unor principie asie liberali, e necesariu de a dotă si pe corpulu romanu cu acelea-si drepturi politice, de cari o mana de privilegiati se bucura; daca magiarii asie de mai con-sultu in locu de a se impoternici de asemtie-mentul natiunale si afectiunea poporale a na-tiunei romane, a irita sentiulu celu bunu alu d'insei, a o instraină de la conlucrarea comune la opulu maretui alu reconciliarii; daca sistemu domnitoriu lasa pe o minoritate sê tero-riseze pe o majoritate, sê o impedece intru eser-cerea drepturilor politice prin intrige si ma-chinatiuni nelegale; daca elu lasa insultele, omorurile, fâra de legile comise de cătra o mi-noritate in contra majorităii ne pedepsite, — atunci dicu e invederatu că magiarii n'au lipsa de concursulu, de sprinjulu romanilor, că ei vreu de a halma valva a ne da in a fara de politica, atunci, dicu, e o simplicitate si o stu-piditate de a te mestecă acolo unde nu-ti fierbe ol'a, atunci dicu e mai ratinabile de a te retrage, si de a te isolă de sistemulu devenit la ocarmuire, de a marturis o opusetiune loiala si franca, de-a-lu lasa sê merga ne conturbatu in cariera de elu intreprinsa, de a-i numeră orele esistintie sale, că-ci de sicuru vietia in-delungata nu va ave.

Asemene justitia, asemene lege trebue sê planeze preste toti supusii monarcului, a caro-ru-a acel'asiu pamant natalu e isvorulu esistintie-loru moral si materiali, si noi contemplandu in giurulu nostru vedem violentie si ne-dreptatirile cele mai si funeste desvoltan-du-se. Pamantulu natalu e dreptulu istoricu pentru natiunea romana si ace'a voluntate morale e dreptulu istoricu pentru fiesce care natiune oprimata, că o natiune, care-si cu-nosce perfectu drepturile si intere-sele sale, numai sub ace'a conditiune se invoiesce a sprinjini si defendâ ori-ce sistem'u devenit la potere, daca ea va pot culege d'in conserva-re lui (sistemului) unu folosu claru

si posîtivu éra nu batjocuritoriu. Magiarii inse si-baséza viet'a loru constitu-ionale pe fortia, si nu pe sîmpatia, asimtimentul si affectiunea unui popor; dreptulu fortiei incetéza atunci, candu o fortia mai inversiunata navalesce preste ce'a antâia, precum vedi-ramu că ambitionile natiunali si tote progresele triumfali ale lui Bemu se nimicira prin alta fortia in anulu 1848. Indesertu se provoca cine-va la drepturile istorice, că acele trebuescu mai antâiu revindecate si sustinute, acele inse nu se potu recastigă prin atacarea ambitionei natiunali a altui popor, prin vexatiuni incar-cate asupr'a unei natiuni colocuitorie, si prin coruptiuni; acele se potu recastigă numai atunci, candu dorintiele cele mai legali ale unei natiuni asuprile le-a implinitu per-fectu. Magiarii si-cunoscu pre deplinu dre-pturile si pretînsunile sale, noi romanii inca le cunoscemu forte precisu pe ale noastre. Ei pre-tîndu intregitatea provincialor tienotorie de coron'a sft. Stefanu, noi romanii pretindemua asiediarea fundamentalui care sê ne odihnesca venitoriulu natiunale si limbisticu. Cei d'an-tai poftescu divisiunea poterilor, partagiul guvernului intre monarcu si magiari, noi romanii inca dicemus că natiunea si limb'a nostra in raportulu materiale si morale nu potu neci de cumu prosperă, decumva nu va ave neintre-ruptu aoperatorii sei, si asie poftim si noi divisiunea poterilor si partagiul guvernului intre noi si magiari. Aoperatorii nostri cei naturali inse, nu potu fi altii de cătu factorii nostri elec-torali, si prin urmare representatiunea nostra esita d'in corpulu electoralu romanu, propor-tiunatu poterilor vitali, pe cari o natiune de trei milioane le desvoltă neincetatu intru susu-tienerea intregului statu ori magiari ori austriacu. Intogma ca magiarii si noi dorim spre asfcurarea libertatii si odihnii publice: respon-sabilitatea ministrilor, votarea contributiunie prin natiune, éra nu numai prin cea magiara, libertatea pressei, libertatea individual, ma-tienerea proprietatilor cumporate prin statu, si devenite in proprietatea tieranilor. A asiedia atributile aceste politice in man'a unei natiuni, insemnă a introduce feudalismulu cu tote conse-cintie funeste a secelor trecute in politica. Daca feudalismulu cu insusirile sale cele suverane e nemicu si prin egalitatea civile e redusu la rangulu unei proprietati simple, adeca e espusu suportarii tuturor greutatilor publice de statu, atunci dieu nu sciu ce amu doben-dit' noi romanii prin acestu progresu modernu in civilisatiune, candu d'in cealalta parte numai magiarii singuri dispun esclusiviminte de dre-pturile politice. Ce au perduto feudalismulu prin egalitatea civile, indieciu castiga natiunea intrega magiara prin insusirea tuturor dreptu-riilor politice, de o parte vré partagiul suveranitatii intre monarcu si natiunea magiara, adeca recunoscerea faptelor complenite in an. 1848, de cealalta parte vré sustinerea esclava-giului politiciu preste natiunea romana.

Me cuprinde unu soiu de mila, candu audu amintindu-se rezolvarea cestiunei de natiunali-tati, si cumu se va resolve fenomenulu acestu modernu? fâra de a ciogni susceptibilitate natiunali! fâra de a irita spiritele! fâra de a pervenii a disipa ingrigirile legitime! Ore pro-digiul acestu organicu de progresulu civilisa-toriu ca unu pomu de certa aruncatul intre diversele familie mari a le provincialor st. Stefanu, realisă-se-va, prin o lege adusa constitu-țiunalminte? ore acesta lege fi-va apta, nefiindu mai antâiu inarmata cu aoperatorii sei naturali, si scutita prin barierile constituutiunali a mol-comi spirele, si a pune o data unu funda-mentu, pe a carui-a base natiunalitatea si limb'a sê pota prosperă, ore ea nu va remană litera-morta, ore nu va fi espusa sarcasmelor, insultelor, escesurilor, precum vedi-ramu că se intempla cu legea electorale d'in Ungaria fatia cu alegatorii romani. Romanii de acolo in locu de a da unu contingentu de 40 de aoperatori naturali (deputati), se vediura cu o mana de deputati, cu capetele sparte, si persecutati de ma-giari, si aceste tote in presintia unei legi aduse constituutiunalminte. Magiarii dicu că aceste-su lupte si intrige constituutiunali! frumosa si de-testabile manopera! Candu o natiune asuprata e la port'a edificiului constituutiunale, si vre se intre in elu, o alta natiune inarmata si provê-diuta cu poterea statului i stă in cale, o insulta, si nu o lasa sê intre in constituutiune, nu o lasa sê devina natiune politica. Luptele constituutiunali sciti D. Vostre care-su? acele-su tribun'a

si pres'a. Nu intrediceti tribun'a, că ace'a e scutul si mantuint'a drepturilor națiunali, fără de ea tota legea adusa în favorul națiunalității e o derisiv amara, și unu cadavru despoiat de tote poterile vitali. Legea adusa trebue aperata si esecutata, si cine o va aperă mai bine si mai eficace, de cătu națiunea ins'a-si inzestrata cu drepturi politice! cu barierile constitutiunale! Legea adusa trebue neincetatu dîspusata in contr'a inimicilor, si cumu se va potè dîspusă, daca națiunea asuprimita nu va avea apelatorii săi, ca depositari legitimi ai poterii suprime asiedati in capulu comitatelor; că acestei su o veritate si nu o minciuna, indreptati ochii cătra Ceic'a, si atunci ve veti convinge, că magiarii singuri su-despunetori de poterea statului, nu lasa să intre corpulu alegatoriu prin alesul său in camera.

Magiarii se nesuesc a limită si a imprejură poterea monarcului si a guvernului său prin bariera constitutiunale, si noi să nu ne neșuim a infrenă si a limită poterea magiarilor era-si prin bariera constitutiunale. Noi romani voim să fim si să devem in constitutiune supusi loiali si credintosi cătra unu monarcu luminat dreptu si blandu, noi nu voim să fim si devem in constitutiune supusii unei națiuni arogante si ambiciose, carea recesce tote interesele noastre, vatema tote opinioanele noastre, umilesce superbi'a nostra, strica independentia nostra. Noi nu voim ca magiarii să ni tăreescă demnitatea națiunei noastre prin tîna, noi voim pe ea a o conservă, si a o radică la rangul, ce i se cuvine. Noi voim cu manile noastre a miscă tote rotele unei masine constitutiunale, dara nu voim a deveni instrumentele ei. Si éca aici e calamitatea nostra, noi ne făceram instrumentele politicei magiare noi intrăramu in dietă d'in Clusiu, asistaramu politica castelor privilegiate, formaramu proiectul minoritatii ne facuramu de risu inaintea magiarilor, ne umiliramu inaintea lui Hosszu, si suntemu in ajunul intrarei in dietă d'in Pest'a. Unu numeru anumit de perveniti trage pe națiunea romana, intogma ca pe nescadavre dupa sine, si o compromite. Politica loru e: că dupa-ce prin transformarea acestei străordinaria tote drăpturile noastre se vedu pericolitate si ca si pierdute, să ne presentăm pe totu locul pana si in sinul cămerelor magiare, să totu lamentăm, să imploram neintrerupt, să infestăm prin strigările noastre politică devenita la potere. Acesta mană opera in politică nu e atitudinea unui popor maturu devenit la cunoștința drăpturilor si intereselor sale, fără a unui popor sclavitu si umilitu care nu scie acea massima: „că asemene servituri si avantagiuri patrate pe altariu conservarii statului, cu asemene drăpturi trebue resplatite.“ Nu noi trebue se imploram clementia partitei domitorie, ci ea trebue se imploreze ajutoriulu, sprigionulu si astintint'a nostra in politică; decum-va ea crede că are lipsa de noi. Era decum-va ea asiè e persvadata; că rotele sistemei inaugurate si fără de noi se voru potè miscă si pasi, atunci celu mai bunu midilocu pentru unu poporu ignoratu si asupritu in politică, de a acceptă, de a se le isolă, si de a-i denegă tota astintint'a. Daca noue romaniloru d'in Transilvania ni-au denegatu sistemul domitoriu intrarea in dieta si prin urmare apropiarea de tribuna prin legile electorale d'in anii 1791 si 1848, romaniloru d'in Ungaria inse li-au micsoratu númerulu deputatoriloru prin violarea legei electorale, atunci ne remane unu alu midilocu totu asiè de poternicu ca si tribun'a, adeca pres'a: de a face ca legalitatea causei nostre să se auda, si se penetreze pana si in urechile acelor-a, cari credu că cedendu-ne ici colea căte unu deputatul ni face unu complimentu si unu daru mare in vieti'a constitutiunale; cari credu că viet'a constitutiunale pentru romani e numai o fantăsia de o di, si că in diu'a urmatoria ne vomu desgusta de ea, si vomu parasi terenul ocupat; cari nu vreau să se convinga de realitatea nesuntiei nostre legitime; că adeca noi basâmu pe viet'a constitutiunale, sperant'a tuturor generatiunilor, prosperarea patriei, securitatea cetățenilor, garanti'a proprietăților, libertatea cugetărilor, gloria suvenirei națiunii si limbistice, carea onoarea pe unu popor, si-l mangaia si in necasurile si nefericirile sale.

Pest'a 3 martie 1866.

In nr. tr. facsem apromisiunea, că voi servi cu unele desluclară la cele dise in nr. 13. alu „Concordie“, ce să referesc la Deputatii romani, si la cunventarea d. Gozsdu tienuta in numele loru.

Eta că-mi si implinescu apromisiunea fatia cu onostru publicu, ca să se pota incătu-va orientă despre cele ce s'au petrecutu in sinul corporatiunei ablegatilor romani. Aci inse le voiu comunică in summis apicibus, va să dica: generalmente si pe securu numai acelea, ce eu le precugetu a fi de lipsa, ca să fie impartesite in momintele presinti; era cele latvoru urmă un'a dupa alt'a.

Ablegatii romani, — cu exceptiunea d. Simeonu Pap de la Marmati — indata dupa deschiderea dietei s'au grupat in unu corp solidar, si in siedintă 1-a s'au declarat: cumca in cau'a națiunalității toti cu totii, si unul cu toti voru să remana consecinti principiul ui de solidaritate, in celealte cause in se, cenu atîngu mai deaprope națiunalitatea, fie-care si-retiene libertatea deplina a convingerii sale.

Ce pote fi mai maretii, mai eminenti, mai scumpi si tesauru de mai mare pretiu pentru întrăga națiune, decât solemnă aceasta declarare? si ce pote fi mai mare mai esaltata bucurie, decât aceea, candu ve potu servi cu dovedi, că aceasta visterie, ca fal'a națiunei romane, pana acum a sa pestratu nescribata intre toti ablegatii romani? Ne mirâmu si noi de acestu avantajiu, ca de cîva lucru pana acum a neaudit; căci d'in trecutu amu avutu experientia trista — primita d'in parte-mi totu de-un'a cu cea mai mare amaritjune: cumca ori si care romanu care si-a cascigatu in provincia ce-va-si renume si vedia prin calitățile sale individuali, indata a voituse tréca de povetitoriu, de conducatoriu alu națiunei intrege. Lucru tristu, dar' in partialitate adeverat si romanul fiindu crestinu, nu mai pote fi nici candu idolatru.

Asta data dara nu e asiè, si noi d'in partea noastră nici că ne-amu potè invol, ca să preponderedie intre noi ca ablegati una personalitate, său altă ci d'in contra cu tota bucuria ne subscrimu totu de-un'a numai, si chiaru numai la valoarea si poterea ar-gumintelor aduse, predate de unul si altul.

La noi si intre noi nîmenea nu-i autorisatu pana acum a să fie condutoriu, nici că amu primitu pana acum a astufeliu de auctoritate — pote că de' acum a inainte si in viitoru se va ivi astufeliu de luciferu pe orisonulu națiunei romane, dar' dupa parerea noastră modesta pana acum a inca nu esiste.

Celu mai mare intre noi trebue să fie celu mai micu, pentru cuvintulu, ca să se antecipie, să se preocupe desbinăriile, ce s'ar potè escă d'in necrutare predilectionei, si d'in atacarea ambitiunilor parțiculari.

Intre noi fie-care ablegatu romanu e numai unu diuasiu de rondu, crădemu că nu ne inselăm candu dicem: cumca nici unul d'ntre ei ar' ave dreptu a-si arogă antătate, ori ca romanu mai bunu, ori ca mai inveniatu, mai inteleptu de cătu ceialalti. Escelintă calităților se va dovedi in publicitate, si in lupte dietali, era nu in vorbe gălă fără rezultat, ci in fapte cu resultat, pentru patria si in folosul națiunei noastre.

Viitorulu său ne va inainta său ne va condamnă, precum ne amu implinitu misiunea bine său reu. Greave intru adeveru misiunea presintă dar prin solidaritate, cu ce suntemu detori no'a insi-ne si națiunei nostre, tote greutătile le vomu potè delatură.

Reintorcandu-me la tema trebue să premitu, cumca in un'a d'intre siedintiele noastre națiunale, ni s'a reportatu, că in proiectul de adresa ce se va punu pe mes'a casei, precum se aude, nu se afia nici unu pasagiu pentru națiunalității, deci să se tramita la Deacu doi său trei membri d'in sinul insotirei noastre, care se-lu roge că să primescă in proiectul de adresa unu pasagiu si pentru națiunalității. Motiunea astă se primi cu unanimitate si prin votare secreta sa esmisu Antoniu Mocioni, V. Babesu si Aureliu Maniu fără nici o instructiune speciale, ci numai generalmente ca să induplice pe d. Deacu spre primirea unui-a pasagiu multumitoriu pentru națiunalității. Tremisii nostri ni au reportatu că d. Deacu e aplecatu a implini dorintă națiunile, si in a dou'a di d. Babesu ne inconvinsintă, cumca in proiectul de adresa s'au si primitu cuvintele urmatore: „indestulirea națiunalităților se va intemplă pe temeiul drăptății si alu fratițăii“ declarandu-se totu deodata in conferintă noastră, cumca densulu e indestulitul cu principiulu drăptății si alu fratițatii, d'in cari principii isviorescu tote drăpturile cetățenesci si națiunali, dicându intre altele si aceea, cumca egalitatea in drăpturi e o expresiune elastica, cu care si Schmerling a abusat.

Se intielege de sine că dupa cele intemplete, amendamente in cau'a națiunalității nu s'au potutu face fără compromisiunea tremisilor nostri, cari au tractat si s'au invotu cu Deacu. Totu si insotirea ablegatilor romani au aflatu cu cale, ca să se faca in cau'a representantilor tierii o declarare cu privire la cele facute in 1861, si dupa cumu se dovedesce prin protocolul insotirei, care la tempulu său se va publica in tota estinderea sa: cu formularea declară-

tiunei s'a incredintiatu dlu Babesu, carele formulandu-o recomandă pre comembru Gozsdu ca pre acel'a carele să fie insarcinat a face declaratiunea in dieta in momentul si la ocașunea carea va fi mai potrivita. Propunerea acestei se acceptă cu unanimitate d'impreuna cu conceptul formulat prin d. Babesu, care e urmatoriul: „Dupa ce in adresulu ce s'a facutu, la punctulu primitu din adou'a adresa d'in anulu 1861 in privint'a cestiunii națiunalităților nemagiare, astămu unu principiu deplinu coresponditoru intentiunatei deslegării a acestei cestiuni, si prin acestu principiu, adeca principiul drăptății si fratițăii noi tote amendamentele facute prin noi la adres'a prima d'in anulu 1861 le vedem sprinjinte si innaintate, de alta parte nevoindu noi a lungi si complică desbăterile si greutatile la pertraptarea adresei, astădata ne sentim intru atâtă odihiști, si nu astămu nici de lipsa nici oportunu repetarea amendamentelor noastre d'in anulu 1861. Testulu acesta a fostu instructiunea care s'a datu d. Gozsdu; testulu s'a compusu prin d. Babesu, d. Gozsdu asisderea s'a recomandat de aratoru prin d. Babesu; inse cumu si-a implinitu oratoriul nostru misiunea sa; ore in sensulu instructiunei fidulu opiniunei desfășurate in siedintă d'in 14 faur si conformu conceptului formulat? Onor. nostru publicu va potè judeca d'in ins'a-si vorbere d. Gozsdu, care secotindu-o d'in protocolulu stenografic ofic. o comunică in numerulu acesta; in consonantia s'au ba cu instructiunea data de insotirea ablegatilor romani, se pote pre lesne vedă. Noi acum pentru multimea materialului ne retinem dela enunciarea parei nostre, dar' in nrulu venitoriu ne vomu reintorce la tema.

Sigismundu Victoru Popu

Ocn'a Sabiului (Vizakna) in 20 fauru 1866.

Mi-tienu de detoria a impartesi on. publicu unele impregurări, ce s'au ivit in intre romani si magari*) cu ocașunea compunerei comitetului central pentru aleg. deput. de aici. Presed. magistratule vediendu că romanii suntu in minoritate, proiectă a se face alegera membrilor comitetului prin scrutinu, si numai la propunerea unui-a d'intre membrilor romani, ca amesuratul infratirei facute intre noi cu prilegiul organizarei municipali d'in 1861, să fie pe jumetate membrilor d'in națiunile preponderante la care parere se alatura si preutulu reformatu, se procese la denumirea membrilor. Ca mai totudeuna, s'au ferit D. Presedinte si de asta data ca de focu să nu intre si preuti, vedi Domne! că acestia dupa opiniunea Dului nu trebue să se mestee in politică ba au si influenția mare asupr'a poporului, pe carii daca i vede nu si eserce dreptulu concesu de Majestate, dupa voia fără sălu **), si asiè pe langa tota nesuntint'a romanilor de a intra doi d'intre preutii romani in comisiune celu gr. cat. fu eschisul prin majoritate. —

Astfelui compunendu-se comitetul central, dupa-ce s'au mai vîrtit si doi nemți abie poturamu reesi cu 10 membri d'in 22 afara de Presedinte. Se incepura conscrierile poporului indrepatit la aleg. Magiarii au inscris in liste alegatorilor pe toti magarii căti siudu prin ripe — fără nece una avere — facandu-i civi, său fi de civi, ba inca si gineri de civi, — candu d'in contra pe ai nostri i-au cernutu ca cu sit'a cea desa, pretiindu-le pamanturile numai pe jumetate, inse ai nostri si-impenira missiunea cu demnitate si cu cumpen'a drăptății in mana pe langa tote intrigele au adusu acum antă'a-ora pe romani in majoritate. — Apropiandu-se diu'a alegerii (14 faur.) se fi vediutu cu ce energia umblă unul d'intre magari inainte cu 2 dile pe la romani pe a casa, spre a-i castiga in parte-le, inse indesertu, că romanii nu mai cred la momele si fanfaronade, ei si-cunoscu puseiunea de națiune, si acést'a au si doveditudo, candu dupa finirea cultului divinu alergara toti cei indrepatiti cu fruntea serina, in ordinea cea mai buna pe la omenii loru increnduti spre a le face siedule dupa pofta loru.

Pe cale cătra magistratul locale, inca nu lipsira, parte d'intre fratii magari, parte si unu Iscariotenu d'intre romani, unu pargariu care se tiene cu trupu cu sifletu de massim'a „de santulu care me ajuta, trebue să me rogu“ — cari imbiau pre romani cu siedule straine, de cari le găsescu pusunarie; ba ce-e mai multu in una odaia laterale de la magistratul unii d'intre romani fura provocati si amerintiati, că de nu voru dà votu d. T. K. nu voru mai capătă fenatie

*) Orasulu Vizokna (indrepatit la tramite unu ableg. diet.) e impoporatu de romani si magari, d'in cari cei d'antăi, suntu in majoritate. Rev.

**) Audi acolo, ce nerusinare! Nu cum-va credu si astă-di toti olarii de pre rîpale Caciulateli, pentru că-su magari, suntu toti atăti-a domni ai romanilor, de cari acesti-a au a ascultă era nu de preutii lor? Ei voru respinge, dieu, inca si astă-di preutii rom., numai să pota alege in loculu acestor pre ori care capu-de-bou de alu loru. Reesirea bravilor romani inse, este o lectiune pentru fratii magari, ea să cunoască odată, că a venit tempulu candu trebue să se inchine si ei inaintea majorității. Rev.

in parte. — Romanii si buni, dar' si sireti, ca sê nu-i stire Domnului apetitulu, luara sieulele, si in modulu acest'a s'au strecuratu 2 d'in gresiela, si numai la 3-a fu bagata cu eugetu euratu.

Pre langa tote opintirile magiarilor in se, victoria fu a romanilor, alesu fu cu majoritate de 76 voturi candidatul rom. procurorul magistratului local d. Ioane Moldovanu, carui-a i poftim' d'in anima, ca atotu potintele sê-i dee sanetate, era elu cu trupu cu sufletu sê se alatură langa ceialalti romani binesentitori.

Unu votisante d'intre poporu.

Bucuresci, 13/25 fauru 1866.

Frate Romane!

Cuza nu mai e Domnu. Dlu au cadiutu nu prin o revolutiune de poporu, ci prin o conspiratiune militare; poporul in se au aplaudat si a ratificat aceea ce au facutu militarii. Joi noptea spre Vineri, intre 4—5 ore fu arestatu de militari; elu subscrise abdicatiunea, la 1 ora dupa media-di, Locutienti'a Domnescă (N. Goleșcu, Dem. Sturdia, colon. Haralambu) impreuna cu ministeriulu (in care elementulu democratice e representat prin C. Rosetti si majoru Lecea) s'a presenat la Adunare si Senatu cari se afla intruite, primiti cu entuziasmu. Contele de Flandri'a se prochiamă Domnu in unanimitate si i-se jură credintia. Tote aceste Vineri la 11/25 fauru. Tote se petrecuta in cea mai admirabile linisce.

Cuza a cadiutu. Caderea sa era o necesitate fatală. Cuza au fostu mare intru a prochiamă legi mari, si cu deosebire intru a realisă principiulu egalitatii: dar' Cuza nu scie administră, precum ti-amu fostu scrisu mai adau-nă, elu nu avea semtiul legalitatii: éca caus'a caderei lui. Boierii au restornat multi Domni in cursulu seculiloru, asiè dicandu pre toti; si au restornat si pre Cuza, dar' e bine a insemnă că neci unu Domnu, a fara de Cuza, n'au restornat pre Boieri: alti domni au ucișu pre boieri, Cuz'a a ucișu boiarismulu. Cuza a cadiutu, dar' institutiunile egalitarie trebue sê traiasca. Guvernul actualu e compus d'in boieri, dar' eria a declarat la camera, că va respecta legile in fiintia.

Cuza se afla inca sub padia la Cotroceni. Sê de Ddieu sê fie bine.

Nu-mi place politica acea diplomatica ce s'a inauguratu la Romanii d'in Transilvania. Dupa mine e unu mare reu mèrgerea Ardeleanilor la Pest'. *) — Reu ati facutu că ati induplecatus pre Deacu sê atînga in Adresa cestiunea natiunalitătilor. Trebuia lasatu pre incredintulu advocatului sê ve ignoredie si sê se compromita si apoi in Camera ati fi potutu voi suscita cestiunea natiunale. Cèreti totu, totu, in cestiunea natiunale. In asta cestiune nu se potu face concesfuni. Nu suferiti odata cu capulu ca in Adresa sê fiti calificati nemagarii, pretindeti sê se dica: Romanii, Slavii, etc. Cum sê suferiti voi numiri negative, cum e numirea de nemagarii; potecă nu veti isbuti, faceti-ve detoria. **)

Salutare, am sê-ti mai scriu, etc.

Cuventarea dep. Manuila Gozsdă

(tienuta in sediul casei repr. d'in 20. faur.)

Onor. Casa! Condeputatulu nostru antevorbitoriu a facutu acea modificatiune, dicandu, că aici nu vede la loculu seu cuventulu "natiune" pusu in singulariu, ci ar' vo'l a-lu inschimbă cu cuventulu "natiuni." Daca cui-va d'in acesta casa i-ar' veni in minte, ca sub numirea "natiune libera independintă" sê intielegă numai pre locuitorii seu civii magarii, atunci, marturisescu, si eu ma'siu alatură la parerea d. deputatu antevorbitoriu (aprobare). Dar' dupa ce eu, si crediu că toti suntemu de parere, că sub numirea acésta de natiune libera independintă, se intielege complexulu locuitorilor Ungariei de ori ce limba (aprobare) si dupa ce si eu asiè intielegu, că sub numirea natiune libera independintă se cuprinda complexulu locuitorilor Ungariei, asiè dara-su de parere: sê se sustienă expressiunea (aprobare). Dar' martu-

*) Ei, vinu numai ad hoc la dieta de incoronare si facandu tote reservele cuvinicioase.

**) Acesta scrisore ni vine de la unu prestatu amicu, care se afla intru o pusetiune inalta in Romanii. Impartesindu partea a doua a scrisorii sale, credeam că plinim o detoria dandu ocazie cettiorilor nostri si ablegatilor romani a cunoase parerile unui confrate care odemora ca fiu alu Transilvaniei luase parte activa in afacerile noastre natiunale.

riescă, că in plurale neci nu s'ar potă intrebuintă acesta espressiune, pentru că atunci ar' sta asiè: „ca natiuni libere independintă, cu natiuni libere independintă“ eu in se, negu esfintia de natiuni libere de sîne statutorie in Ungaria, pentru că de sîne statutoriu e numai complexulu, partile-i sengurătece nu-su de sîne statutorie, nice cea magiar. Dar' potă natiunalitate de d'in colo de Lait'a su-mai norocoze in privintia despartirei geografice, decâtua natiunalitate d'in Ungaria, si asiè s'ar potă dice dora: „ca natiune libera independintă cu natiunile libere independintă de d'in colo de Lait'a“ daca intr'adeveru esistă de aceste (sgomotu, sê remana).

Inse fatia cu natiunalităile d'in Ungaria, numai asiè e bine cum e in adresa. Acea temere, care potă sa sternitu in d. deputatu antevorbitoriu, si care a si desfasurat o mai pre largu, că àdeca in Ungaria afara de natiunalitatea magiara esfintia celor alalte natiunalităti se denega, eu in privintia acésta vediu ascurare (garantia) perfecta in aceste cuvinte ale adresei: „In formarea acestor legi vom urmă principiile dreptății si ale fratiatii.“

Adeverat că espressiunile: dreptate, fratiatate, ecuitate, egalitate etc. se iau in multe intiesuri, pentru că aceste nu-su espressiuni asiè de precise, cari sê aiba linei demarcatiunali că pan' la ce margină si in ce modu se intielegu; dar' acea o scimu că ce-e dreptatea, si dupa ce aceste natiunalităti se asecureaza despre principiulu dreptății, eu prin aceste me simtu odihnitu si individualmente. Nu vediu in acésta, espressiunea unui atare principiu, care ar' debilită amendamentulu ce ablegatii romani intetira a se suscipe in adres'a antâia d'in 1861, ci d'in contra vediu acelu amendamentu spinginitu si desfasurat mai departe, si de acea in drasnescu in numele ablegatilor romani, a dechiară, că noi in privintia acésta ne sentim prin acestu pasu deplinu odihnit (aprobare).

Alègera representantului dietalui in Tinc'a.

(Căpetu.)

Cele patru comune venira susu, Dezsöstiloru ce impleau strad'a naintea localitatiei de votare, si cari nici acumu nu incetau a mai strică aerulu cu selbaticele loru urlete, atâtua prin capitanolu militiei cătu si prin susu-mentiunatulu domnu comisariu de sec. lise dede ordene ca sê mèrga a casa, si acésta ordene in intiesulu cuventului fu si e executata prin persecutori, asiè in cătu peste căte-va minute nu mai vedea omu bétu pe strada, si asiè decurse votarea in lenisce pana la 7 ore.

La 8 ore esti presedintele a fara si publică rezultatul alègerei, restulu alegatorilor lui G. cari votaseră in urma, acursera la alesulu loru, si prin notariul d'in Ursadu dlu Ioane Roiti lu-bineventara ca pe ablegatulu cercului Tincei, si radicandu-lu intre vivate, domnulu ablegatu li tienu o cuventare, prin care li multiam cu lacremi de bucuria incredere ce si-o au pusu intr'insulu, „mai tóta viet'a mi amu petrecutu intre straini — disă — m'amu slăbitu in se sê-mi cunoscu conatiunali, pe poporul romanu, si eu eugetam călu cunoscu pe deplinu, inse acum'a vedu cumca multe insusiri nobile a le bravului poporu romanu nu le-amu cunoscetu, atâtua perseverantia, taria si alipire cătră caus'a natiunale, căta avui norocire a esperia cu acésta ocasiune in poporul nostru n'am acceptat, m'a pusu in urmire, credintia si alipirea vóstra cătră mine nu se pote cu nemicu in lume remuneră de cătu éra-si cu credintia, vi juriu dura si d'in parte-mi credintia neclatita, fiti convinsi că toti pasii mei voru fi indreptati pentru fericirea si binele poporului romanu, Ddieu asiè sê-mi ajute!“

Cu acestea multiumiti se indepartara si acesti alegatori, remanendu ablegatulu numai cu cei mai de aproape ai sêi.

Sub cina cam pe la 11 ore sosi si d. S. T. (chiar' acelu domnu care scrisese in contr'a lui in P. N.) ca incredintatulu presedintelui cu credintialulu care predandu-lu in o cuventare scurta lu-rogă ca decumva a fostu vatematu prin partid'a contraria sê uite tóte, căci aceea nu s'a intemplatu d'in raintia ei pote d'in neprincipere. D. G. i respunse cumca ca unu veteranu constitutiunalu cunoscă pré bine apucaturele cortesiesci, si aceloror-a nu li atribue mai mare insempetate de cătu merita, elu deci bucurosu trage velulu uitarei peste tóte ce s'au comisu contra personei sale.

Sê vedemu inse cumu a uitatu partid'a aceea ce s'a rogatu pentru uitare? éc' asiè: pe la óre 12 si 1/2 dupa mediul noptii candu dlu G. si amicii săi dormiau i descepta o suruitura mare. Ce e? tóte ferestele sunt sparte! Numai ast'a a mai fostu remasă inderetu — dice d. G. — déra ast'a e cea d'in urma fapta a intiegintiei de Tinc'a, nobila fapta! demna e de d'ins'a!

Asiè a si fostu, ast'a fu cea d'in urma fapta ru-ginita a contrarilor, care inse precumu si cele-lalte naintea veri-carui omu civilisatu numai pe d'insii i desonoréza, ér' dlu Gozsdă i dă cu unu titlu mai multe a-si mai modifica nemarginita incredere ce a nutritu o pana acum'a in ecuitatea si parola magiarului.

Dominica demanetă a plecatu cätra Orade, unde precumu amu intielesu fu onoratu sér'a prin romani cu o serenada si conductu de tortie.

Balulu proiectat pe sér'a alègerii in Tinc'a ramase pe diosu, ópetii cei multi adunati pentru petrecere se rentorsera nemangaiati, miile cele multe predate pentru coruptiuni n'avura altu efectu de cătu că cu acelea suntu mai putine in pung'a lui D., cei ce se innaltiasi dupa cuventulu scripturei se umilira, si cei umiliți se innaltiara. Rusinea si caderea contrarilor inganfati dupa atâtea opintiri e enorma, gloria si invingerea multu batjocuritului popor român stralucita! Aci intr'adeveru a invinsu dreptatea si moralitatea, si a cadiutu trufa si depravarea. Contrarii au trebuitu să se convinga cumca candu vorbesu de romani, despretiul de pana acum'a trebue să-lu inlocuiesca cu respectul, cumca romanii sunt unu popor de la carii ei au multu sê invetie, cu care trebuie tratat fratesc, si pe deplin multiumit, decumva ei intr'adeveru dorescu inflorirea si binele patriei.

Cu acestea asiu fi inchiatu descrierea acestei alègeri; mai suntu inse unele mominte cari nu mieritau să le trecu cu vederea, si anume sum detorii santei dreptăți a marturisii cumca in reesirea acestei invingeri are fôrte mare meritu P. O. D. Simeone Bic'a, care ca protopopulu acestui cercu d'intruptu pana in fine a lucratu cu o nebosintia de admiranat intru consolidarea si informarea poporului si a pretimei, recunoscinta si lauda merita pretimea, carea afara de preutulu celu betranu d'in Botfa, si cei patronati d'in Siai, Mociaru si Beliu — toti s'au luptat ca totu atâta eroi pentru caus'a natiunala, asisderea toti notarii de romanu si invetiatorii; inse nu me potu uită neci de judele cercualu d'in Tinc'a D. Brindusiu, care ca romanu s'a portat cu multu mai reu, de cătu multi magarii, nu suntu cuvinte si fapte cu care acestu domnu s'ar potă scusa naintea romanilor; si in fine merita eternisare si numele advacatului d'in Orade Lázár Miska, pe care are onore publicul a-lu cunoscce incasi d'in faptele lui de la Ceic'a. Acestu fetioru de dascalu romanescu, care candu-va ca teologu de Ungvăr a invescutu si revere, veri-unde in intregulu comitatul cei mai favoriti de sorte asta cu care a impedeat interesele romane, d'insul si instrumentul, si de asta-data afara de cele amintite mai susu nu si-a crutat ostensula a caletori la Tinc'a si de a se incercă cu limb'a sa cea dulce romana de care in alte impregiurări i-e rusine — ca sê corumpa omenii pe partea lui D. ma nu s'a sfatu a se imbudi si a cortesia chiaru si in cas'a unde se tineea votarea, de unde inse prin mediu-locirea barbatilor de incredere aii lui G. si a capitulului miiitiei de trei ori fu alungat afara — astfelii s'a portat, ma care unui amicu de a lui G. si deduse cuventul de onore cumca lucră in interesulu dui Gozsdă. Trebuie insemnati astfelii de barbati!

Biharianulu.

ROMANIA.

„Tromp. Carp.“ ni aduce despre evolutiunea d'in Bucuresci, intre altele, urmatorie:

„Diu'a de 11/25 februarie 1866 este o di memorabile, pe care Romanii trebuesc s'o serbeze punendu celu d'antâiu toastu, in desfatarea loru, armiei romane, care prin decisunea, spontaneitatea, valorea si precisunea sa a luat asupra-i curmarea flagelului, pentru ca acésta concuista natiunale să nu coste pe natiune nici o picatura de sânge. Archangelii conducatori in acésta di au fostu, mai cu samsa, maiorulu Leca si trei coloneli pe cari nu-i numim inca, pentru că nu scimu daca modestia dloru ne ar' permite-o. Poporul bucurescnu a supleatu admirabile acésta actiune militaria; si comitetul dirigitoru, necunoscutu inca, a combinat lucrul cu tota esactitatea matematica, in cătu motorulu morbului natiunale s'a espulsu precum se espulse o mase stricata de man'a abile a unui dîntistru.

Detailurile se voru descrie, se voru corige, se voru ajusta cu tîmpulu, căci faptul este mare interesante si curiosu.

Noi spunemus asta-di căte-va trasure fulminanti a le esplosiunii:

In noptea de Joi spre Vineri, intre 11 si 12 ore, unu spionu petrunde pana inaintea foistolui Domnului Cuza; i-spune, că in acea noptie chiar' va fi calcatu si suprinsu de conspiratiune in palatul; că armia este in conspiratiune si că chiar' garda palatului ar' fi iniatiata. Fostul

Domnul în apătă sa chiamă pe comandanțele militarii alu orașului, i-dâ ordine să viziteze posturile de gardă și să le indoiescă; și după această linisită, se afunda în tavelirea sa materiale.

Pe la 4 ore despre diua, trei-patru ofițieri și veri o diece civili petrundu, sforțându mai multe usi, la imundul cabinetu de tavelire. Scomotul, ce naturalmente se facuse, desceptase pe suveranul somnorosu, și instinctul lu-scolase d'in patu și-lu radiemase de usia spre rezistență; fortile descepte ale conspiratorilor impingu usi'a peste d'insulu. Elu era numai în camăsia, și se dice că o femeie, nu Domn'a, se săli să-si dea o modestie prin espressiuni.

Se infatisează actulu de abdicare vedi mai josu d'o data cu condeiulu, si i se impune subsemnarea.

In lips'a de măsa, unulu d'in conjurati si pleca spetele si se executa pe d'insele usiorarea patriei. Lu-imbracă acesti cutediatori cu cea ce gasescu mai la indemâna si lu-conducu, fără să li se mpotrivă nime prin totu lungulu palatului, pe tota scar'a, pana la o trasura in care era unu conjuratu si pe care o conducea unuconjurat avendu langa d'insulu altu sotiu: si cu aceasta trasura se transmută suveranul tierei, d'in palatul princiarii, la modest'a casașa dlui Const. Cio-carlanu, unde i'sa pusu de garda cătiva civili.

Pe feme'a d'in cabinetulu său a condus'o, se dice, roguat de cadiutulu Domnul, unu ofițieriu, pe josu, — căci la acelu tîmpu nu se gasiă trasura, — pana la cas'a de-ei.

D'o data cu diorile, tote musicele militare si civili, tote clopotele d'in capitale, pareau că inaltia in acordu unu imnu majestosu de salvare cătra creator. Tote trupele de linia erau pe strade, si artileria bravului colonel Haralambu, asigură, cu gurele sale de bronzu deschise, liniscea si increderea.

Diecimi de mii de poporu, cu standardele tricolore in frunte, decorati cu cocarde, impleau aerul de Urale si locotienintele pontificelui primatu alu Romaniei, in vestimente sacerdotali si cu sacrul omophorus, intre preoti, diaconi, cruci si stăguri Metropoliei, inaintă cu o infricosata majestate de la catedrala pana la palatul, si proclamatiunea (impartesita intre cutu) tiparita in mii de exemplare, sboră in tote partile sorbita cu aviditate si fericire.

Tot presupusii capi ai acestei miscari au avutu in poporu ovatiuni cari trebuie să li fi facutu diu'a văsela si fericita.

Domin'a Elena pe la 9 ore diu'a a cerutu, să ésa d'in palatu ca să mărgă să siéda la d. dr. Davila. La esirea M. S. Domnei d'in palatu, poporul a petrecut'o eu urări si bine cuventari, ceea ce a probat uinca-o data simtiul celu bunu alu Romanilor.

La 1 ora dupa amédia-di adunarea electiva si senatulu, intr'unite, erau in sal'a de la Metropole.

Antâi d. Dimitrie Ghica s'a ivit uinca de partea guvernului si a adunat aplause frenetice.

In siedintă d'in 24 faur. a adunarii legiutorie d. presedinte alu consiliului de ministri a datu cetîre scrisorii ce urmează a fostu lui Domnul Alesandru Ioan, adresata dlui generariu Golescu:

Domnule Generariu,

Asta-di fiindu ocarmuirea constituuta, socotu că nu mai urmăza a se prelungi poprira mea.

Dta scii că principiul proclamatu de corpurile Statului a fostu si este de tielulu meu, căci numai principe strainu, după a mea parere, poate inchizasiu viitorulu Romaniei.

Socotu de prisosu a mai adauge că precum, ca principe Domnitoriu alu Romanilor, am lucratu pururia pentru de a realiză această dorintia, asemenea ca principiu romanu nu voiu contenu unu minutu de a face totu ce va aterna de la mine pentru această.

Dorescu, dle Generariu, după impregiurăriile urmate, a me porni d'in tiera cătu mai in graba.

Să trăiescă Romania!

12/24 februarie, 1866. Al. Cuza.

D'in „Monit. of.“ impartesimu aceste:

Bucuresci 12/24 februarie 1866,

Abdicare.

Noi Alesandru Ioanu I. conformu dorintiei natiunei intregi si angajamentului ce am luat la suirea mea pe tronu, depunu asta-di 11/23 februarie 1866. cărm'a guvernului in mân'a unei locotienintie domneschi si a ministeriului alesu de poporu.

Alesandru Ioanu.

Noi locotienenti domneschi;
Amu ordonatu si ordonamu,
Amu numitu si numim.

Pe Domnii:

Ioanu Ghica, presedinte alu consiliului si ministru secretariu de Statu la Departamentul d'in afara.

Dimitrie Ghica, ministru de interne.

Ioanu Constantînu Cantacudino, ministru justiției.

Petru Mavrogheni, ministru de finantie.

Constantînu A. Roseti, ministru cultelor.

Maiorul Dimitrie Leca, ministru de resbelu, Dimitrie Sturdia, ministru lucrarilor publice si ad interim la finantie pana la sosirea domnului P. Mavrogheni.

Datu in Capital'a Bucuresci 11. febru. 1866.

Generalu N. Goleșcu.

Colonelu N. Haralambie.

Adinterim D. Sturza.

Proclamatiunea dlui ministru de interne către toti Romanii.

Romanii!

Asta-di la 11/23 februarie la 5 ore ale diminetiei, Maria Sa Alesandru Ioanu după cerea si vointia natiunei a abdisu, lasându puterea in mânele unei Locotienintie Domneschi si a unui ministeriu acclamatu, in data de către ora si eni capitalei.

Guvernul actuale in intregul său, si eu in parte am jurat si juriu inaintea lui Domnului si natiunei că vom mentine cu taria cele patru puncte votate de natiune si de către divanurile ad-hoc: Unirea, autonomia, principiu strainu, guvernamentu constitutiunale.

Poporului capitalei si armat'a au bine meritatu de la natiune prin deplin'a loru intruire. Acum, Romani d'in intreg'a România, precum si d'in capitala de la voi depinde să mentieneti demnitatea si linistea ce s'a mentinutu asta-di de către toti locuitorii capitalei, si să aretam astfelii prin fapte Europei intregi că meritău să simu liberi pentru că scimus să ne mentinem drepturile, să le redobândim cându ne suntu rapite, si totu d'aura să mentinem insine ordinea cea mai deplina in mediul locului celei mai entuziasante veselii.

Romani, speru in Dumnedieu, că suferintele noastre cele mari s'a curmatu asta-di si că natiunea nostra si-va luă locul ce i-se cuvine si care i-la preserisu Tratatulu si Convențiunea de la Paris.

Sunt mandru si fericit că potiu in acestă di solemnă să intru'nescu si eu glasulu meu cu strigarea unanimă a poporului capitalei: trașca natiunea Romana un'a si nedespărtita!

Ministru de interne, Dimitrie Ghica.

Astădi Corpurile legiutorie ale Romaniei intr-unite in siedintă straordinară in localul Adunarei Elective au ascultat uimitoria espunere a inaltei Locotienintie Princiare:

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputati,

Maria Sa Alesandru Ioanu I. fostulu Domnul alu Principatelor Unite Romane, a depus asta-di in manile noastre actulu său de abdicare, pe care la rândul nostru avemu onore alu depune in originalu pe biurolui Adunarei.

Domnilor Senatori si Domnilor Deputati, precum vedeti, fostulu Domnitoriu nu numai că dechiara d'in nou solemnulu angajamentul ce a fostu luat, inainte de a fi alesu Domnul in Moldova, si care l'a repetuit oficial inaintea Domniei voastre inca la deschiderea Sesiunii actuale, dar' recunosc in sfarsitu că abdicarea sa a fostu dorita si ceruta de către natiune.

Poporul intregu alu Capitalei precum ati potutu s'o constatat, a dorit, a cerut, a efectuitu si a salutat cu entuziasm acesta abdicare.

Locotienintă Domnăsa si ministeriul primindu acestu depositu sacru atât d'in mâne celui care l'a avutu, cătu si d'in acele ce-lu au in deplina proprietate, a credutu, Domni Senatori si Domni Deputati, că ar' fi in interesul generale alu natiunei ca să vie inaintea Dvostre, si să se conjure să se intr-unite cu vointia natiunei, atât de desu si de solemnă esprimata, si să sanctiuati si Dvostre vointia natiunei, ce la 1857. a fostu expresa chiar' aci cu atâtă tarie si unanimitate.

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputati,

Si conșinti'a si cunoșintile Dvostre si voi'a intregei natiuni ve arata pe deplin, suntem scuri, că asemenea cestiuni vitali pentru orii ce natiune, si cu atâtă mai cu samsa pentru a nostra potu deveni fatali, adese chiar' printre ora de întârziare.

Venim dar' cu cea mai deplina incredere si facem apel la patriotismul Dvostre, să dati tierei si prin votul Dvostre consacrarea ce astăpta.

Datu in Capital'a Bucuresci in 11/23 februarie anulu 1866.

Locotienintă Domnăsa:

Generalu Nicolae Goleșcu.
Colonelu Haralambu.

Adinterim. D. Sturza.

Subscrisi Ministri:

Ioanu Ghica

Dimitrie Ghica

C. A. Rosetă

Maiorul D. Leca

I. Cantacuzinu.

Dupa ascultarea acestei comunicări, corpuile legiutorie cu aclamări unanime au proclamat domnul stapanitoriu alu Romaniei pe Altetă Sa Regale Comite de Flandra.

D. D. Senatori si Deputati chiamati apoi prin apel nominalu unulu după altulu, jurându credintă o noulu Domn alesu, au subscrisu urmatorul actu.

Anulu 1866, Lun'a februarie 11 dile. Se natulu si Adunarea Electiva a Romaniei intruite au alesu si au acclamatu in unanimitate de Domnul stapanitoriu alu Principatelor Unite Romane, conformu dorintelor esprimate de Adunarele ad-hoc d'in anulu 1857. pe Altetă Sa Regale Filip-Eugeniu-Ferdinand-Maria-Clement-Baldwin-Leopold-Georges, Comite de Flandra si Duce de Sacsonia, sub numele de Filip I. (Urmăria subsemnatorei Dloru Deputati si ale Dloru Senatori.)

NOUTATI ESTERNE.

ITALIA. Florentia, 26. febr. Siedintă de astă-di a camerei a fostu in cea mai mare parte ocupata cu vorbirea lui Mordini. La marmora a provocatu camer'a, să se detinută resca a aduce decisune energetică. Mordini desfăsurandu cum intielege elu provocarea dechiră că elu nu crede despre ministeriul preșente, că ar' fi in stare a seote Itali'a d'in starea sa de fatia. Insemna, că caractere principali ale ministrului, confusunea si nerеспunabilitatea lui. Încriminea mai incolo salutarile, cari le-au facutu naile italiane celor austriace, si dechiră că nu poate votă incdere ministrului acestui-a. Elu nu voiesce resbelu, dar' doresce să se faca preparatiuni neintrerupte pentru unu casu de lipsa. E de o parere cu Bixio, că Itali'a nu va fi neci o data fericita, pana candu nu va invinge d'in poterea sa pre inimicul său natural, pre Austria! Lamarmora si Chiave au respunsu pe scurtu, Ricasoli inca a adusu căte-va cuvinte spre aperarea ministeriului. Elu e convinsu, că crisia miniseriale ar' fi forte periculoasa in momentulu de fatia.

VARIEDATI.

= Protocolul despre activitatea ablegatilor nostri in conferintele loru tienute pentru mediulocirea purcederii solidarie in cestiunea de natiunitate ni-s'a immanuatu astă-di, in nrulu viitoru vomu incepe publicarea siedintelor de la constituirea insotirei, ceea ce on. cetătorii nostri, credem că voru primi cu placere.

= Luni in 5. mart. la 5 ore d. a, in edificiul Academiei ung. va tine Fr. Szilágyi așa două disertații despre rescol'a lui Horia in Transilvania. Cu acesta ocașane dlu amintită va emenda totu odata si căte-va sminte d'in disertația d. sale d'in a. trecutu.

= „Diariul Romanu“ au re'nviatu. Nrulu 1. aparut in 25. l. c. Lu-salutămu!

Indreptare. In nrulu trecutu revistă polit. sirulu 37. ceteresc: protectiunea francesă se gătase, era cea rusesca era inca etc.

Proprietariu si editoriu: Sigismund Pop. Redactoru responditoriu: Aleandru Romann.